

Eders Rettigheder: Det er dette, vi skulle holde fast paa; vi skulle tage den, lægge den for os som et Forslag, som en Plan, men vi skulle ikke tillægge den saamegen Bigtighed, at vi i den see et Grundlovsbrud, det er det, vi vel maae passe paa.

Hvad den anden Deel af Forslaget angaaer, hvorpaa man har fæstet sin Opmærksomhed, for derpaa at bygge en Rigsretsaction, saa er det ganske vist, at Pengespørgsmaalene af Regjeringen ikke have været behandlede saaledes, at der jo i dem efter min fulde Dvetydning er en sikker Anledning til Rigsretsaction (Hør! Hør!) og at efter min Mening, naar ikke for melle Spørgsmaal ere til Hinder derfor, Dømmen vil gaae ud paa Erstatning; men derfor er det da ligesuldt meget tvivlsomt, om en Action skal anlægges. Jeg betragter derfor Forslaget saaledes, at det bliver Comiteens Hovedformaal at undersøge, om der skal anlægges Action, men ikke, at vi forud sige: vi vilde anlægge Action, lav os en Actionssordre, og jeg stemmer for Forslaget under den Forudsætning, som allerede er fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Tiemroth), nemlig: at Comiteens Hovedformaal vil være at anstille det Slags Undersøgelse. Hvad Spørgsmaalet om at anlægge Rigsretsaction paa Grund af Pengespørgsmaalet forøvrigt angaaer, saa kan jeg paa ingen Maade give den Anskuelse Medhold, at, fordi der til en vis Tid er erklæret Mistillid til Ministeriet, at vi derfor ikke skulde alvorligt veie og prøve de Udgifter, som Staten i Mellemtiden har gjort Krav paa. Vi skulle netop roligt fælde Dømmen, forinden vi henvende os til Domstolene; gjøre vi det ikke, have vi ogsaa herved tabt Tilliden, og her komme vi ind paa et Spørgsmaal, som dominerer den hele Sag. Jeg veed nok, at jeg kommer i en Banskilighed, naar jeg skal tale imod „Mistillid“, fordi jeg veed, at det er blevet en Modesag at tale om den; jeg veed, at man næsten ikke kan komme i noget Selskab, uden at man bliver nødt til at sige: Ogsaa jeg har Mistillid til Regjeringen, for ellers staaer man der ene og tilfidesat, — men derfor skal man ikke lade sig lede af denne Mistillidsstrøm, vi have ganske Andet at gjøre.

Dersom en Minister under Omstændigheder som de nærværende, paa Grund af, at en Mistillidserklæring imod ham er gaaet til Kongen, forsømt at lade gjøre en Udgift ud over Budgettet, som han og Statsraadet og Kongen efter dets Raad ansaae for rigtig og nødvendig, saa var Diebliffet til at anlægge ham og vise ham Mistillid. Man kan vel sige: „Ja, men Kongen kan under saadanne Omstændigheder indfalde Rigsdagen“, ja, det er ikke nogen Spøg, og ikke Noget, man let skal gribe til, og netop, naar Ministrene kunde vente, at vi vilde blot dømme efter Mistillidsbetragtninger og ikke overveie Sagerne, bør de ikke gjøre det. Jeg er ogsaa overbevist om, at ethvert Medlem her i Thinget, som taler saaledes, at han, naar han sad i Ministeriet, vilde handle anderledes. Vi skulle vel lægge Mærke til, at, medens vi paa den ene Side maae ønske, at Regjeringen søger saameget som muligt at sætte sig i Samstemning med den offentlige Mening, som navnlig udtaler sig igjennem Rigsdagen, saa er der ogsaa andre Omstændigheder af en saadan Art, at Regjeringen maa vide at sætte sig i et godt og taaleligt Forhold til dem. Vi skulle vel lægge Mærke til, at, selv om Regjeringen bliver dømt — i denne Sag — naar den først naturligtvis er bleven anklaget, hvad der endnu bestandigt for mig er tvivlsomt, — saa bør vi ikke glemme, at den har gjort os de største Tjenester. Det vil da gaae den som en meget beskændt Mand, Hasting, han som ogsaa under Rigsretsaction, men han havde dog lagt Grunden til Englands Herredømme i Indien. Den nærværende Regjering har gjort os store Tjenester, det maa Ingen glemme (Saa?), ja, jeg veed meget vel, at jeg ikke vinder Bisald, men jeg udtaler det ligesuldt, og jeger overbevist om, at det idetmindste vil være Gjenstand for Overveielse hos Mange, om det dog ikke forholder sig saaledes. Jeg behøver ikke at opregne de forskjellige historiske Data. Jeg kommer fra denne Betragtningssmaaede naturligtvis til at bedømme det foreliggende Forslag forskjelligt fra endeel af de ærede Medlemmer, men dog paa samme Maade som flere af de Herrer, der have udtalt sig. Saaledes kommer jeg til at samstemme med den ærede Rigs-